

S.D.E.

M. LIB. & INFORMATION SCIENCE (2014 COURSE) :
WINTER - 2017

SUBJECT: APPLICATION OF INFORMATION
TECHNOLOGY (In Library & Information Centre)

Day: Wednesday

Date: 08/11/2017

Time: 03.00 P.M. To 06.00 P.M.

Max Marks: 70

W-2017-4050

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 Define the term ICT and explain its importance in libraries. (12)

OR

Discuss the types of communication media in detail.

Q.2 What is library Automation? Discuss its need in library and information centers. (12)

OR

Explain the features of library management softwares. Name few popular library softwares used in libraries.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: (14)

- a) Explain difference between digital library and traditional library.
- b) Describe the use of Barcode Technology in libraries. Give examples.
- c) What is library networks? Explain with examples.

Q.4 Attempt any **TWO** of the following: (14)

- a) What is database? Explain its functions and benefits.
- b) State advantages and disadvantages of electronic publishing in libraries.
- c) Elaborate the benefits in computerized circulation system in a library.

Q.5 Write notes on any **THREE** of the following: (18)

- a) Use of email in libraries
- b) Copyright- issues in digital era
- c) Layers of OSI model
- d) DBMS
- e) Benefits of fiber optics

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ महिती व तंत्रज्ञानाची व्याख्या सांगून ग्रंथालयात या तंत्रज्ञानाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

संप्रेषण माध्यमांच्या प्रकारांची सविस्तर चर्चा करा.

प्र.२ ग्रंथालय संगणकीकरण म्हणजे काय? ग्रंथालय व माहिती केंद्रात संगणकीकरणाच्या (१२)
आवश्यकते विषयी चर्चा करा.

किंवा

ग्रंथालय व्यवस्थापन प्रणालीची वैशिष्ट्ये सांगून, काही निवडक ग्रंथालय व्यवस्थापन प्रणालींची नावे सांगा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) अंकिय ग्रंथालय आणि पारंपारीक ग्रंथालयातील फरक स्पष्ट करा.
- ब) बारकोड तंत्रज्ञानाचा ग्रंथालयातील उपयोगाचे वर्णन करा उदाहरणे द्या.
- क) ग्रंथालयीन जाळी म्हणजे काय? उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) माहिती संच (डाटा बेस) म्हणजे काय? डाटा बेसची कार्ये व फायदे स्पष्ट करा.
- ब) ई-प्रकाशनाचे ग्रंथालयातील फायदे व तोटे सांगा.
- क) ग्रंथालयातील संगणकीकृत देवघेव पध्दतीचे फायदे विशद करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१८)

- अ) ई-मेल चा ग्रंथालयातील उपयोग
- ब) अंकिय युगात कॉपीराईटचे संरक्षण
- क) ओएस आय प्रारूपाची स्तर रचना
- ड) डी.बी.एम्.एस.
- इ) फायबर ऑप्टीक्सचे फायदे

* * * *